

charakteristika, principy a aktéři tvorby mediálního obsahu, právní souvislosti činnosti, působení a využívání médií, typy mediální prezentace, formy manipulativních technik v mediálních obsazích apod.),

- **kritická složka**, tj. složka výrazně související se schopností žáka kriticky a tvořivě nakládat s médii a s jejich produkcí (interpretace mediálního sdělení, rozpoznání manipulativních prvků mediálního sdělení, identifikace hlavní myšlenky textu či obrazu, identifikace myšlenky či názoru autora mediálního sdělení, orientace v textu, reakce na mediálně citlivé sdělení apod.).

Veškeré následující hodnocení dosažené úrovně mediální gramotnosti žáků se samozřejmě vztahuje pouze k obsahu použitého testu. Jeho výsledky pochopitelně samy o sobě neurčují, zda jsou škola či rozvoj mediální gramotnosti v ní na vysoké úrovni, nebo na nízké. Výsledek v testu nevypovídá ani o tom, jak úspěšný je žák, případně třída – na to test postihuje příliš úzké spektrum vzdělávacích cílů. Z výsledků testu nebo jeho tematických částí však je možné vyčíst informace o tom, které z dovedností zahrnutých v testu jsou žáci schopni uplatnit lépe a které hůře, a promítnout pak tyto informace do budoucí výuky.

4.1 Základní charakteristika testu

Pro hodnocení úrovně mediální gramotnosti žáků byl využit test zadávaný prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Test pro žáky 9. ročníku ZŠ i pro žáky 2. ročníku SŠ zahrnoval shodné otázky a obsahoval celkem 45 úloh dále členěných na 75 otázek. Vedle toho byla připravena zkrácená verze testu (menší počet úloh na stejný čas) pro žáky se SVP. Tabulka č. 2 zachycuje počty žáků řešících obě možné verze testu, přičemž dokládá, že ne všichni žáci se SVP řešili přizpůsobenou verzi testu. Další hodnocení je založeno na výsledcích všech žáků (viz tabulka č. 1 v úvodu a tabulka č. 7 v příloze č. 1 pro počty žáků účastnících se testování včetně jejich struktury vzhledem k vybraným charakteristikám žáků a školy) s tím, že výsledek žáků se SVP je na vybraných místech uveden zvlášť. Pro kognitivní složku mediální gramotnosti bylo v testu formulováno 54 otázek, pro kritickou složku mediální gramotnosti pak 21 otázek. Očekávaná průměrná hodnota úspěšnosti byla stanovena na 60 %.

Tabulka č. 2 Počty žáků řešících jednotlivé verze testu

Typ testu	9. ročník ZŠ	2. ročník SŠ
Základní verze testu	4 065	7 574
Přizpůsobený test pro žáky se SVP	186	184

4.2 Výsledky žáků ve zjišťování dosažené úrovně mediální gramotnosti

Průměrná úspěšnost žáků 9. ročníku ZŠ v testu dosáhla pouze 43 %, což naznačuje nedostatky ve zvládnutí testovaných složek mediální gramotnosti. Úspěšnost žáků se SVP byla o něco nižší (40 %), přičemž lepšího výsledku dosáhli žáci řešící přizpůsobenou verzi testu (41 %). Z rozdělení žáků podle celkové úspěšnosti (viz graf č. 17) plyne, že více než 40 % žáků dosáhlo spíše slabého výsledku, tj. vyřešilo správně méně než dvě pětiny otázek. Současně pouze 5 % žáků zodpovědělo správně více než tři pětiny otázek a žádný ze žáků nedosáhl výborného výsledku, kdy by správně vyřešil více než čtyři pětiny otázek.